

PRODÁM

štěněta německých ovčáků bez PP
po pracovně vedených rodičích, cena 1000,- Kč
odběr v dubnu 1997

otec s PP z výběrového chovu, matka rodiče s PP z neřízeného chovu
telefon: 45 22 71 49 Libuše Králíková, Havlíčkova 428, Bílovice nad Svitavou

OPRAVY

prádla, šatstva, montérek, pánských košil
spodního prádla, povlečení i z nového materiálu
veškerého dětského oblečení

út-pá 9-12 hodin 14-17 hodin

E D O P E. Koláčková, Komenského 303, 664 01 Bílovice n/ Svit.

*****

Cykloservis

Ochoz u Brna č. 164

Kříž Stanislav, telefon: 05/44 23 33 49

>prodej jízdních kol
>záruční servis
>opravy jízdních kol

>prodej náhradních dílů
>prodej doplňků
>prodej rotopedů

Otevírací doba:

Po-Pá: 16.00-19.00

So: 10.00-14.00

STANISLAV VOLAVKA ZAHRADNICTVÍ, Havlíčkova 641
Bílovice nad Svitavou, telefon: 45227013-14

Nabídka - sazenice pro jarní výsadbu

- květiny: muškáty
petúnie
voskovky
astry a další

asparágus
begonie velkokvěté
cinie

- zelenina: kedlubny
kapusta
gigant
papriky a další

salát
zelí
rajčata

- zemina a rašelina

BÍLOVICKÝ

zpravodaj

DUBEN 1997

Ročník XVI/číslo 1 CENA 5 Kč

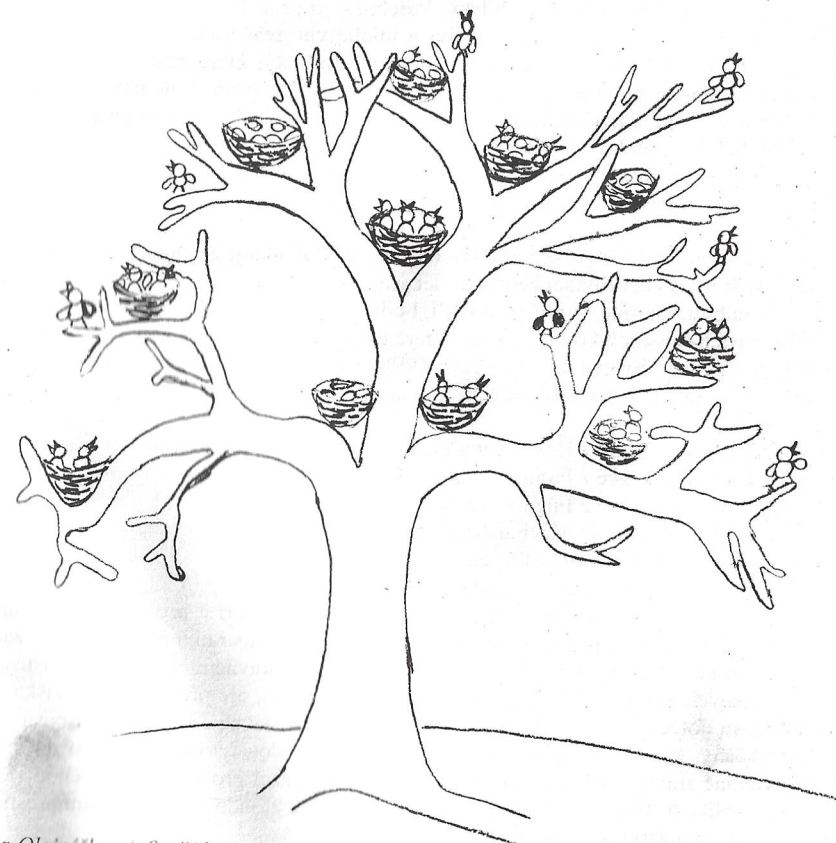
VYDÁVÁ OBECNÍ ZASTUPITELSTVO BÍLOVIC NAD SVITAVOU

Z obsahu vybíráme:

Nový znak obce

Znáte první historicky doložené Bílovčáky?

Úřední hodiny, otevírací a provozní doba obchodů atd.

Hana Olejníčková, 9. třída

Vážení spoluobčané!

Máme za sebou dva nejchladnější měsíce roku a přesto se stavební ruch na významných stavbách v obci nezastavil. Na Polance byly položeny další metry plyno-vodu, vodovodu a kanalizace v budoucích nových ulicích - z ulice směrem do centra budoucího sídliště.

Na horní části příjezdové komunikace se pokračovalo v terenních úpravách, instalaci veřejného osvětlení a pokládání zámkové dlažby chodníku.

Na novém bytovém domě na Polance byla zhotovena střecha a byly provedeny vnitřní instalační práce a vyzděny všechny vnitřní příčky. Stavbu provádí firma VYBSTAV Brno, práce jsou prováděny ve vzorné kvalitě, za pořádek na stavbě a v jejím bezprostředním okolí si zaslouží stavbyvedoucí pan Procházka opravdové uznání.

Stavba 18 obecních bytů byla zahájena v září 1996 a věříme, že bude v srpnu 1997 předána do užívání našim novým spoluobčanům. Vztah majitele firmy p. ing. Vybírala k požadavkům budoucích uživatelů je na naše současné poměry až nebyvale hezký, vstřícný a hluboce lidský. Všichni - od projektantů až po jednotlivé pracovníky na stavbě jsou velice snaživí a iniciativně řeší všechny problémy stavby. Tito lidé opravdu denně tvoří konkrétní nové hodnoty, které budou sloužit mnoha dalším lidem. Že by úměrně k této skutečnosti zbohatli jsem si ale nevšiml. Do práce jezdí vlakem, autobusem nebo staršími škodovkami. Ani vedení firmy nejezdí v BMW nebo mercedesech. Kolikpak musí vytvořit skutečných hodnot ti, které denně potkáváme v těchto zahraničních autech v přeplněných ulicích Brna, Prahy a jiných měst? Jsme přece jen pracovitý národ, takto doženeme i Švýcarsko již za několik let!

Na zdravotním středisku MUDr. Fajkuse se dokončují závěrečné práce na dvou obecních bytech a ordinaci ženského lékaře.

V dubnu, jakmile to počasí dovolí, budou provedeny opravy a úpravy na některých našich místních komunikacích, které byly dohodnuty již v září 1996 s Inženýrskými stavbami Brno a nebyly v roce 1996 provedeny pro zvýšené úsilí pracovníku této firmy na stavbě příjezdové komunikace na Polanku.

Jsou to:

- úprava komunikace z Havlíčkovy ulice k zahradnictví u Volavků
- úprava komunikace z Fügnerova nábř. na Táborské návrší
- úprava komunikace z Fügnerova nábř. k Eberhardovým
- vydláždění vjezdu do Macharovy ulice
- vydláždění chodníku u trafiky na Havlíčkovu ulici
- oprava havarované kanalizace na Obřanské ulici

Členové OZ, pracovníci OÚ, smluvní stavební dozoři a projektanti v zimních měsících intenzivně pracovali na projektových a administrativně technických zadáních pro další stavby, které jsou náročné nejen v přípravném období při zajišťování souhlasných vyjádření dotčených orgánů a organizací, ale především při získávání souhlasu dotčených majitelů pozemků pro umístění staveb a hledání konsensu s těmi občany, kteří sousedí s pozemky, na kterých budou tyto stavby budovány. Přípravované stavby budou náročné rovněž i při realizaci pro svou vyjimečnou složitost a velikost. Důležitost těchto staveb je v tom, že zásadnělepší životní prostředí velkému množství obyvatel Břlovic.

Je to především dokončení komunikačního propojení středu obce s Polankou. Tato stavba, o které se jedná v kancelářích Obecního úřadu - dříve MNV, Okresního úřadu - dříve ONV Brno-venkov, bývalém JmKNV, na ministerstvu financí v Praze, ale také v různých projektových ústavách a odborných úřadech již více jak 20 let, byla konečně v r. 1996 zahájena. Bylo třeba najít mnohdy složité a těžké - pro některé naše spoluobčany i bolestivé řešení k získání potřebných pozemků pro tuto náročnou stavbu. Upřímné poděkování patří všem, kteří pomohli stavbě na svět tím, že potřebné své vlastní pozemky odprodali obci z důvodů veřejného zájmu - tedy v zájmu občanů, bydlících již 20 let na území, které se stává v zimmím období vždy nepřijemným i pro sanitní a záchrannou službu, zásobování a pod.

Zvláštní obdiv a uznání patří těm, kteří v zájmu našich občanů na Polance odprodali obci svá rodinná sídla a přestěhovali se do nových v jiné části obce - manželům Alfonsu a Ludmile Šípkovým a p. Jiřině Melicharové a p. Jiřímu Melicharovi.

Další stavbou velkého rozsahu, ale především obrovského významu z hlediska zásadního zlepšení životního prostředí všech občanů bydlících na levém břehu řeky Svitavy, kterou připravuje rozsáhlý kolektiv odborníků, ale i nadšenců, je kanalizační síť včetně rozšíření ČOV. Výběrové řízení určilo dodavatele technologie ČOV KUNST Hranice. Územní a stavební řízení na hlavní, páteřní, kanalizační řád v ulicích Fügnerovo nábřeží a Havlíčkova ulice bylo dokončeno a je vydáno stavební povolení včetně stavby ČOV. Registrace žádosti o finanční dotaci na Fondu životního prostředí (ŽP) Praha byla provedena v srpnu 1995. Tato žádost dle rozhodnutí ministerstva ŽP musí být přepracována do konce června 1997, stejně jako všechny žádosti 2100 obcí a znovu vráceny Fondu ŽP. Následně bude podle příslušných odborných kritérií vybráno 48% žádostí a tyto stavby začnou být financovány koncem roku 1997. Další 52% žádostí se dostane na řadu v r. 1998 a 1999. Obec Břlovice v případě kladného vyjádření Fondu ŽP získá nenávratnou dotaci ve výši 30% z celkových nákladů (asi 5 mil. Kč), dále půjčku s 3% úrokem z Fondu ŽP v téže výši (30%) a dále musí obec z vlastních zdrojů - obecní pokladny - profinancovat zbyvajících 40% nákladů, t. j. 6,5 mil. Kč. Stavba potrvá cca 3 roky.

V současné době jsou rozpracovány také projekty na kanalizaci pro ulici Fügnerovo nábřeží a Hradisko.

Náročnost této stavby je nejen technologická a technická, ale především v zajišťování fin. prostředků. Administrativa je tak rozsáhlá, že mnohé obce v ČR tento „překážkový běh na dlouhé trati“ nedokončí. Kolektiv lidí a spíše nadšenců v našem bílovickém případě běží dál po zadané trati i když jsou již rozbitá i kolena. Nejsme sami, s námi na této trati běží také Řícmanští, Kaničtí a občané z Ochozu. **VŠICHNI PEVNĚ VĚŘÍME, ŽE VE VZÁJEMNĚ PODPOŘE DOBĚHNEME VČAS! DRŽTE NÁM PALCE!!!**

Samozřejmě, že se také pracuje na projektech a finančním zajištění pro již v loňském roce ohlášené stavby:

- rekonstrukce kanalizace Kratínova ulice
- kanalizace Obřanská - Vodárenská ulice
- rekonstrukce mostku přes náhon a lávky přes Svitavu

Realizace staveb bude postupná dle zajišťování finančních prostředků. Podrobnější informace můžete získat na veřejném zasedání v měsíci dubnu 97 - sledujte vývěsní tabule!

Vilém Kleveta, starosta jménem obecní rady

- 10. 3. 1997 před osmou hodinou ráno byl na Kollárově ulici pokousán třemi psy náš školák Vladimír Drápal z Polanky. Vzhledem k této skutečnosti a stále se zvyšujícímu počtu volně pobíhajících psů po obci, zahájila obecní rada přípravu zpřísněné novely obecní vyhlášky o psech, která bude schválena na příštím veřejném zasedání OZ. Za pobíhajícího psa mimo objekt majitele navrhuje pokutu 2000 Kč, při 1. pokousání 5000 Kč, při následné události 10 000 Kč a nucený odprodej psa.

- 12. 3. 1997 byla otevřena v nákupním středisku Konzum Brno lékárna a to po pětiletém snažení obecního zastupitelstva. Majitel lékárny je NOVA PHARM s. r. o. Brno. Otevírací doba je uvedena v další části Zpravodaje.

- Vedení obce a ZŠ děkuje všem sponzorům za dary do tomboly na 3. společenský ples, který se uskutečnil 22. 2. 1997. Byl to ples úspěšný a z finančního zisku bude zajištěn plavecký výcvik žáků ZŠ a návštěvy divadel dětí MŠ.

- Dne 9. 1. 1997 zemřela v Praze paní Ludmila Chybíková, známá jako „Bílovičké jezulátko“. Tato zpráva proběhla tiskem, mnozí z Vás jste si uvědomili, že je to malá Liduška, kterou našel spisovatel Rudolf Těsnohlídek se svými přáteli o vánocích v r. 1919 v bílovičském polesí. Pro příští zpravodaj se budeme snažit přinést vám krátkou zprávu o jejím životě.

- Zpráva o počtu obzvatel v Bílovicích:

Ke dni 30. 11. 1996 bylo v obci 1990 obyvatel.

K 1. 1. 1997 bylo v obci 1969 obyvatel.

Ke dni 19. 3. 1997 je v obci 1978 obyvatel, z toho je 1055 žen a 923 mužů.

V roce 1996 zapsáno	narození:	0
	manželství:	12
	úmrť:	259
Opisy matričních dokladů pro tuzemsko:		15
Delegace sňatků vydané:		7
Ověřování:	opisy listin :	401
	podpisy:	708
Potvrzení pro cizinu:		1
Žádosti o trestní rejstřík:		43
Narozeno		15 dětí
Zemřelo		33 občanů

- Obecní úřad pořádá ve dnech 18. - 25. 7. 1997 zájezd do Anglie s cestovní kanceláří Eko Brno, Vachova 8. Cena je 6 800,- Kč. V ceně je zahrnuto: doprava, průvodce, ubytování se snídaní na 5 nocí ve vysokoškolských kolejičkách - dvoulůžkové pokoje, na jednom místě na okraji Londýna. Cestou tam a cestou zpět se vždy jedna noc projíždí v autobuse.

Program je následující:

1. den: ráno v 7.00 odjezd z Bílovic, cesta přes SRN, noc v autobuse
2. den: trajekt Dunkergue-Ramsgate. Prohlídka měst Folkestone, Canterbury, Rochester, večer příjezd do Londýna, ubytování
3. den: Londýn - dopoledne návštěva vybraných zajímavostí, odpoledne individuální prohlídka města

4. den: celodenní výlet Oxford, Stratford-upon-Avon (rodiště W. Shakespeara), Cambridge, Coventry, večer návrat do Londýna
5. den: celodenní výlet Windsor, Salisbury-Stonehenge, Southampton, Portsmouth. Večer návrat do Londýna, nocleh
6. den: celodenní pobyt v Londýně, nocleh
7. den: odjezd z Londýna cestou podél jižního pobřeží návštěva města Hastings a vesnice Battle (v 11. stol. bitva o Anglii), večer trajekt, noc v autobuse
8. den: večer příjezd do Bílovic

Přihlášky přijímá osobně nebo telefonicky pí Vlasta Klevetová, telefon: 45227072

- Obecní rada, Sokol Bílovice a cestovní kancelář Eko Brno, Vachova 8 připravuje stanovou základnu na Jadranu v Chorvatsku pro letní rekreaci.

Předpokládá se: 10 denní turnusy autobusem z Bílovic. Doprava tam i zpět cca 900,- Kč. Cena ubytování cca 1100,- Kč. Snídaně, večere (polopenze) - cena zatím není kalkulována.

Zájemci o tuto rekreaci - sledujte bílovičskou televizi, místní rozhlas a vývěsní tabuli v přízemí Obecního úřadu!!!

- Rozvozový plán topného plynu 1997

Sběr:	Výdej:	Sběr:	Výdej:
19. února	20. února	6. srpna	7. srpna
12. března	13. března	27. srpna	28. srpna
2. dubna	3. dubna	17. září	18. září
23. dubna	24. dubna	8. října	9. října
14. května	15. května	29. října	30. října
4. června	5. června	19. listopadu	20. listopadu
25. června	26. června	10. prosince	11. prosince
16. července	17. července		

- Obecní úřad a cestovní kancelář Eko Brno uspořádali dva zájezdy do Prahy. První byl koncem listopadu r. 1996 na muzikál Jesus Christ Super Star v divadle Spirála, druhý na muzikál Dracula v Kongresovém centru v březnu tohoto roku. Obě představení se všem líbila - jak hudba, pěvecké výkony tak i nápaditá výprava i scénář. Měli jsme štěstí, že v muzikálu Dracula zpívala dnes tak populární Lucie Bílá. 13. 4. 1997 bude další zájezd do Prahy do divadla Ta Fantastika na představení muzikálu Krysař.

- Svaz tělesně postižených, MO Bílovice uspořádal s cestovní kanceláří Eko Brno zájezd do termálních koupelí ve Velkém Meděru (Čalovo). Účastnilo se 40 občanů, spokojenost byla velká. Proto další návštěvu v Čalově plánujeme 19. 4. 1997. Přihlaste se u pí Vlasty Šatinské - telefon: 45227950. Cena je 160,- Kč.

- Členové obecního zastupitelstva projednali na svých pracovních zasedáních žádost Sokola Bílovice o finanční pomoc na opravu havarijního stavu střechy sokolovny. Vzhledem ke zvýšení iniciativě starostky Sokola pí Milady Jandové a dalších členů výboru Sokola (zajištění plynového topení ve velkém sále), rozhodlo obecní zastupitelstvo na únorovém veřejném zasedání o finanční pomoci ve výši 250 000,- na opravu střechy sokolovny za splnění těchto podmínek ze strany Sokola:

a) Bude uzavřena smlouva s obcí, že po dobu 10 let poskytne Sokol své prostory místním organizacím a spolkům pouze za režijní náklady k uskutečnění společenských, kulturních, případně tělovýchovných a podobných akcí.

b) Proběhne výběrové řízení na dodavatele za účasti zástupců obce. Předběžně určen pro účast na výběrovém řízení starosta nebo místostarosta a ing. Kratina

- c) Současná dodavatelská firma se zaváže, že pokud neuspěje ve výběrovém řízení, vrátí poskytnutou zálohu.
- d) Pro rekonstrukci střechy bude řádné stavební povolení.
- e) Pro celou stavbu bude kompletní finanční zajištění. (Hotovost, závazný příslib, dotace, zajištění půjčky apod.).
- f) Finanční pomoc proběhne formou zaplacení faktur do výše 250 tisíc Kč.

– Pamatujete si ještě, jak jsme volili?

Již skoro před rokem (31. 5. a 1. 6. 1996) se konaly volby do Poslanecké sněmovny PČR. Připomínáme vám výsledky v naší obci:

volební okrsky:	2
počet zapsaných voličů:	1627
počet vydaných obálek:	1369
počet odevzdaných obálek:	1369
počet platných hlasů:	1361

Pro jednotlivé strany hlasovalo:

	hlasy	%	umístění
SD-LSNS	44	3,23	7.
ČSSD	265	19,47	2.
ODS	388	28,51	1.
MNS-HSMS	9	0,66	12.
DEU	32	2,35	8.
ODA	115	8,45	6.
KDU-ČSL	171	12,56	3.
DŽJ	22	1,62	9.
ČMUS	7	0,51	13.
KSČM	147	10,80	4.
SPR-RSČ	120	8,82	5.
LB	16	1,18	11.
HSMS-MNSJ	21	1,54	10.

– Česká pojišťovna a. s., odbor pojištění občanů - Brno, vám nabízí pravidelný servis v Bílovicích n. Svit. na Obecním úřadě. Paní RNDr. Jitka Bednářová - obchodní zástupce vám odpoví na vaše dotazy v oblastech:

- životní pojištění
- majetkové pojištění (nemovitosti, zařízení, auta)
- vyřizování pojistných událostí
- veškeré informace o pojištění

Dny a hodiny servisu České pojišťovny pro Vás budou zveřejněny místním rozhlasem, v bílovické televizi, na tabuli obecního úřadu.

– Obecní zastupitelstvo a základní škola v Bílovicích n/Svit. děkují za sponzorský dar p. Ivo Nešporovi — počítač pro ZŠ.

*****

MO KDU-ČSL a farní úřad Bílovice n/S pořádají dne 27. 4. 1997 zájezd do Prahy na setkání s papežem Janem Pavlem II. u příležitosti milénia smrti sv. Vojtěcha. Odjezd ve 4.00 hod. ráno z Bílovic.

Přihlášky u p. Arnošta Huňáře, telefon: 45 22 71 57 nebo písemně do jeho schránky, ulice Svatopluka Čecha č. p. 264.

Obecní zastupitelstvo schválilo na veřejném zasedání dne 12. 2. 1997 znak obce zpracovaný heraldikem p. Resem, za aktivní spolupráce historika PhDr. Jiřího Jaroše. Při zpracování vycházel z historických znaků naší obce. Znak bude vystaven ve skříňce Obecního úřadu.

100. výročí SD-LSNS

V naší obci působí místní organizace Svobodných demokratů-Liberální strany národně sociální. I když tato strana dnes není parlamentní stranou a sdělovací prostředky o její činnosti informují jen velmi málo, její členové věří v návrat do politického vlivu. Politický vývoj v České republice k tomu dává předpoklady. Pro řadu občanů je třeba přidat informaci, že tato strana v období svého největšího politického vlivu v první republice byla známá jako strana národně socialistická. Byla to strana, která v období první republiky a v letech 1945-1948 byla významnou stranou v naší obci. Nejen svoji početnou členskou základnou, ale i se svými příznivci z řad členů Československé obce sokolské vytvářela vliv na politické dění v Bílovicích n./S.

Když koncem minulého století měla sociální demokracie prokázat obyvatelstvu tehdejšího rakousko-uherského mocnářství, že má právě tak vyhovující program jako název, vedlo to k jejímu selhání po stránce národní. Její postoj k národním zájmům byl tak nevyvážený, že to vedlo v roce 1897 ke vzniku nové strany, která pochopila, že spojovat otázku sociální jen s demokracií a přehlížet základní požadavky národa v mnohonárodním a doslova přežívajícím zaostalém mocnářství, není déle možný. V. J. Klofáč to tehdy se svými nejbližšími spolupracovníky pochopil a proto 4. dubna 1897 založil Českou stranu národně sociální. Bylo to v souladu s tehdejší evropským vývojem.

Klofáčova strana získala tehdy mezi dělnictvem a ve středních vrstvách značnou podporu a proto se také právě tohoto národního ducha obávala více než ducha sociálního.

28. říjen 1918 znamenal pak nejen vítězství národní, ale i státoprávní a tak česká strana národně sociální od počátku patřila k základním silám při budování našeho novodobého státu. Prezident T. G. Masaryk to ostatně krásně vyjádřil ve svém proslovu k delegaci této strany, vedené J. V. Klofáčem a přijaté tehdy na Pražském hradě při příležitosti jejího 25. výročí v roce 1922. Masaryk tehdy m. j. pravil:

„Zdůraznili jste a znovu vytyčili náš národní program lidskosti a spravedlnosti nejen národní, nýbrž také sociální. Hájím tohoto programu už dávno a smím povědět, že jsem vyšel z řad dělnických, vždycky jsem cítil povinnost být spolupracovníkem všech pracovníků národa, pracovníků a dělníků“.

Česká strana národně sociální pak brzy zapojením dr. E. Beneše do její práce a programu, na kterém se významně podílel, získala značnou popularitu a proto nabylo divu, že za nacistické okupace a pak i po únorovém puči se dostala do situace „nepohodlných a pronásledovaných“. Přes různé peripetie, které se nevyhnuly ani této straně, třeba zdůraznit, že svou základní myšlenku demokracie národní a sociální si udržela. Je to jistě dostatečným doporučením k tomu, aby dnešní strana SD-LSNS, která se hlásí k tradicím české strany národně sociální, si toto výročí důstojným způsobem připomněla.

Stane se tak 4. dubna t. r. v Národním domě na Vinohradech slavnostním zasedáním jejího vedení, spolu s jejími starými členy a příznivci.

K tomu třeba dodat, že SD-LSNS tím nechce nikterak „staromilsky“ zdůrazňovat jen svou minulost. Je si totiž vědomá, že pochopením minulosti se lépe chápe přítomnost a připravuje budoucnost. To znamená, že i dnes musí zvažovat nejen stránku liberální, ale stále i otázku národní a sociální, i když v nových souvislostech. Chápe nezadržitelný vývoj od společnosti industriální k informativní a musí se připravovat již dnes na různé fáze vývoje s tím spojené. A tak i strana, která si připomíná nyní 100. výročí svého vzniku, se bude muset zabývat souhrnou třetí otázkou, které má ve svém názvu: otázky liberální, národní a sociální - a to z hlediska předpokládaného vývoje naší i evropské společnosti.

Členové místní organizace SD-LSNS Břilovice n./Svit.

SOCIÁLNÍ PÉČE

Aktivní KLUB důchodců

Druhé pololetí roku 1997 probíhal v Klubu důchodců v činorodé práci. Zájezdy, přednášky, návštěvy divadel, besedy, pomoc obecnímu úřadu, společné oslavy. Humor dříve narozeným nikdy nechybí.

Seznámím Vás s hlavními událostmi, u kterých byli naši členové:

- 6. 7. na Hradisku oslava výročí upálení Mistra Jana Husa
  - 28. 8. zájezd - prohlídka zámku Lešná a ZOO, lázně Luhačovice. Jelo s námi i 14 dětí
  - 8.10. společně s Klubem důchodců Babice návštěva muzikálu „Na tý louce zelený“
  - 10.10. zájezd - Dolní Rakousko: hrad Rosenburg, města Horn, Krems, Zwett, klášter Melk. Průvodkyní byla p. Dr. Součková
  - 23.10. beseda v klubovně spojená s prodejem vitamínů firmy California Fitnes
  - 25.10. pomoc při přípravě a organizaci výstavy ak. malíře Franty Koudelky k stému výročí jeho narození
  - 31.10. Klub důchodců Kanice nás pozval do divadla - opera La Traviata
- Dále jsme měli společně Mikulášské odpoledne a oslavu vánočních svátků, kde jsme zpívali koledy a vzpomínali na uplynulý rok. Ukončení roku na Silvestra bylo v Klubu rovněž pěkné. Na vánoční svátky navštěvujeme naše spoluobčany, kteří již do Klubu chodit nemohou. Důchodci se zúčastňují i akcí, pořádaných v obci. Bohužel jsme koncem roku měli i 3 smutná loučení.

Z malého přehledu naší činnosti vidíte, že i t. zv. „třetí věk“ se dá prožívat plnohodnotně a optimisticky.

Božena Kotolová, Klub důchodců

ZIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Problematika zaplevelených pozemků

Změnou majetkových poměrů v užívání a držbě pozemků došlo k celé řadě nejasností, které se týkají obdělávání a sklízění na pozemcích zemědělského půdního fondu. Zemědělský půdní fond (ZPF) tvoří dle zákona 334/92 Sb. o ochraně ZPF,

pozemky zemědělsky obhospodařované (orná půda, chmelnice, vinice, sady, zahrady, louky a pastviny) a dále pozemky, které byly a nadále mají být obhospodařovány, ale dočasně obdělávány nejsou (dočasně neobdělávaná půda - DNP). Do ZPF patří i nezemědělská půda, která slouží k obdělávání ZPF. (Polní cesty, závlahy, odstavné plochy).

Celá problematika obdělávání půdy se řídí zákonem 61/1964 Sbírky „O rozvoji rostlinné výroby“, vyhláškou 62/1964 - prováděcí předpisy k zákonu o rozvoji rostlinné výroby a zákonem 147/1996 Sbírky - Zákon o rostlinolékařské péči.

K neshodám dochází hlavně proto, že vlastníci pozemků se domnívají, že stav jejich majetku je výhradně jejich věcí. Vlastníkům se již nenařizuje pozemky intenzivně využívat. Mohou je tedy nechat ležet ladem. Ani to je však neopravňuje k tomu, aby nechali půdu zaplevelit a ponechat svému osudu.

Dle platných zákonů moje vlastnické právo končí tam, kde začíná ohrožovat vlastnická práva jiných, kdy začíná sousedům způsobovat škodu. Zákon ukládá uživatelům pozemků (i těch neobdělávaných) povinnost neznečišťovat půdu, nepoškozovat okolí pozemku a chránit pozemky na vlastní náklady proti škůdcům, chorobám a plevelům. Za neplnění těchto povinností může příslušný Obecní úřad, referát ŽP Okresního úřadu a OHS potřebná opatření nařídít a za jejich neplnění udělovat pokuty až do výše 500 tisíc Kč.

Využívat v případných sporech lze i znění Občanského zákoníku. Ten říká, že vlastník se musí zdržet všeho, čím by nad míru přiměřenou poměrům obtěžoval jiného nebo čím by vážně ohrožoval výkon jeho práv. Pasivní chování majitele zapleveleného pozemku je vlastně obtěžováním sousedů a Obecní úřad je oprávněn uložit povinnost obnovit předešlý stav, to je odstranit na náklady vlastníka pozemku přemnožený plevel.

Při trvalém obdělávání zemědělské půdy nedochází obvykle k přemnožení plevelů, kterým by byly ohroženy ostatní pozemky. Lze tedy pravidelným zpracováním půdy, zejména střídáním orby mělké (podmítka) a střední či hluboké předejít rozšiřování plevelů a udržet je v únosném stavu. Leží-li však pozemky několik let ladem, je nutno přikročit k intenzivnímu hubení plevelů chemickými přípravky, přičemž je nezbytným požadavkem jejich biologická neškodnost, zejména

1. bezpečnost pro lidi a zvířata (včely), bez negativního vlivu na životní prostředí
2. nezanechání škodlivých pozůstatků (residuí) v půdě vázáním účinné látky na jílnaté částice, jejich inaktivováním a rychlým degradováním na sloučeniny běžné se vyskytující v přírodě
3. vysokou účinností aplikací odpovídající dávky likvidovat plevele co nejmenším počtem zásahů.

V současné zemědělské a lesnické praxi je používáno velké množství přípravků t. zv. herbicidů na tlumení či vyhubení jednotlivých rostlinných druhů. Ze všech těchto přípravků lze vybrat jako nejúčinnější a nejšetrnější Gramoxone a Roundup.

Uvedeme několik možností aplikace obou nejvíce rozšířených herbicidů s jejich případným použitím na menší plochy buď postřikem běžnou zahradní stříkačkou nebo i pokropením konví. Na větší plochy je výhodnější zajistit provedení odbornou formou.

Gramoxone lze použít na hubení jednotlivých rostlin ať již jednoděložných (trávy, ale i obilí) či dvouděložných (ostatní jednoleté plevele - víceleté plevele jen dočasně poškozuje). Postřik se provádí na nadzemní zelené části rostlin a to zásadně

za sucha. Účinek na plevele je rychlý - do několika hodin. Při styku s půdou je postřik inaktivován a nezanechává v půdě žádná residua. Gramoxone je anglický výrobek a je běžně v prodeji ve specializovaných obchodech. Doporučená dávka při maplošném použití je 50 milimetrů (0,5 dcl) v roztoku 10 litrů vody. Toto množství stačí na cca 10m².

Roundup je neselektivní listový herbicid se systémovým účinkem, to znamená totální herbicid, který rostliny přijímají výhradně zelenými částmi a asimilačním prouděním je rozveden do celé rostliny. Touto transfokací se docílí i zničení vytrvalých podzemních částí víceletých plevelů (např. pýru). Není přijímán kořeny a nepůsobí na semena. Dávkování tohoto přípravku (výrobce USA) je rovněž 0,5 dcl na 10 litrů vody pro plochu cca 10m².

Předpokladem úspěšného hubení vytrvalých hlubokokořenících plevelů je vytvoření dostatečné plochy listů v době postřiku. Nejúčinnější je ošetření prováděné v době těsně před květem či po odkvětu a to vždycky za suchého počasí. (Děšť do 6ti hodin po ošetření účinek snižuje). Příznaky působení přípravku jsou postupně vadnutí, žloutnutí a zasychání zasažených rostlin během 2-3 týdnů. Po uplynutí této doby se mohou provádět všechny kultivační práce, t. j. též orba.

Přestože je Roundup totálním herbicidem hubícím i kulturní rostliny (nutno zaměřit zasažení jejich zelených částí postřikem nebo úletem postřikové mlhy), je zcela neškodným prostředkem, který se v prostředí rychle rozkládá na kysličník uhličitý a kyselinu fosforečnou, resp. fosfáty, to zn. že se nekumuluje. Je možno jej též použít v pásmech hygienické ochrany vodních zdrojů. Pouze při použití v prvním ochr. pásmu (např. lázně) je nutno si vyžádat zvláštní povolení. Pro tyto své vlastnosti je jeho používání povoleno Světovou zdravotnickou organizací WHO a Americkou agenturou pro životní prostředí US-EPA.

Nutno je však upozornit na dodržování bezpečnostních předpisů při manipulaci s herbicidy, které se uvádí spolu s dávkováním. Lze předpokládat, že při uplatnění doporučených dávek přípravků nepoškozujících životní prostředí se dosáhne žádoucího účinku a zabrání se tak nejen dalšímu zaplevelení ladem ležících pozemků, ale též pozemků okolních.

Vlastnictví zavazuje a nutí majitele k odpovědnému chování vůči sousedům. Mít majetek není tady jen radost a finanční příjmy, ale i starost, odpovědnost a finanční výdaje. Vlastnictví (dle listiny základních práv a svobod) nesmí být zneužito na újmu práv druhých, nebo v rozporu se zákonem chráněným obecnými zájmy.

*Dr. Milota Macharáček, ing. Vít Kratina,
komise ŽP při Obecním úřadu Bílovice nad Svitavou*

KULTURA

Ze života pěvce zasloužilého umělce Jindřicha Blažička

K uměleckým osobnostem, které navštěvovaly výletní Bílovice, patřil i bývalý člen opery Národního divadla v Praze zasloužilý umělec Jindřich Blažiček. Pocházel z Králova Pole, kde se narodil 24. 5. 1903; přátelil se s královopolským rodákem, později členem brněnské činohry a Národního divadla v Praze, národním umělcem Karlem Högerem.

Za mládí přijížděli s proudem výletníků do Bílovic a na pokraji Doliček navštěvovali koupaliště „U skalky“, jemuž Němci říkali Lorelei, kde si sólista brněnské opery basista Rudolf Kaulfus povšiml Blažičkova pěveckého nadání. Blažiček absolvoval dvoutřídní obchodní školu, pracoval v Brně u fy Karel Vágnér v závodě s kancelářskými potřebami a psacími stroji a po sňatku s Marií, dcerou husovického zvonáře Rudolfa Manouška, rodáka z nedaleké Habruvky, v závodě svého tchána.

Továrníkova manželka Marie, rodačka ze Soběšic, byla sestrou mého tchána Rajmunda Kotola, který se svou dcerou Jožkou, jež působila s Blažičkem v kanceláři závodu, byl zaměstnán v Manouškově zvonářství; v jeho rodině v Bílovicích bývali Blažičkovi občas návštěvou.

*Prodaná nevěsta – Jeník
24. října 1936*

Blažiček studoval sólový zpěv v l. 1919-24 soukromě u Rudolfa Kaulfuse, v l. 1928-35 u Theodora Czernika, vynikajícího pěveckého pedagoga, bývalého profesora zpěvu na brněnské konzervatoři. Původem Maďar, podepisoval se i Černík a po nějaký čas byl barytonistou německé opery a Národního divadla v Brně.

Dne 6. 3. 1930 na oslavě 80. narozenin presidenta Osloboditele, uspořádané v sokolovně sdružením pokrokových korporací a školou v Bílovicích zpíval Blažiček za klavírního doprovodu své ženy Smetanova Dalibora, Cavaradossiho z Pucciniho Toscy a Leoncavallových Komediantů.

Dne 15. 7. 1935 přijal angažmá u olooumské opery, kde nastudoval 13 velkých rolí, první byla Lenského z Čajkovského Eugena Oněgina.

Dne 20. 5. 1935 zemřel šéfdirigent opery ND v Praze Otakar Ostrčil a správou opery byl 17. 10 1935 pověřen Václav Talich, dosud šéf České filharmonie.

Blažiček v ND předzpíval arii Jeníka, 17. 11. 1935 vystoupil pohostinsky v Prodané nevěstě a po dalším hostování byl 1. 5. 1936 na doporučení Václava Talicha ND angažován. Dne 19. 6. 1936 v ND o premiéře Rusalky, za šéfovské inscenace V. Talicha, zpíval Prince, (byla to jeho první a velká role v ND), Rusalku zpívala Žofie Napravilová a Vodníka Vilém Zítek. Dne 24. 10. 1936 v druhé Talichově premiéře Prodané nevěsty, ve výpravě Josefa Lady, zpívali: Jeník J. Blažiček, Mařenku Ota Horáková a roli Keecala Luděk Mandaus. V roce 1937 za řízení Václava Talicha zpíval Jeník na zájezdu ND do Amsterdamu a 22. 10. 1940 v ND při 1500 představení Prodané nevěsty.

Vynikající tenorista Jindřich Blažiček byl pěvcem smetanovským, dvořákovským a talichovským. Jeho lyrický hlas zněl lahodně, krásně, zněl česky. Ve Smetanových operách vytvořil vedle Jeníka v Prodané nevěstě Vítku v Tajemství, Ladislava Podhajského ve Dvou vdovách a Dalibora; Prince v Dvořákově Rusalce a

Jeníka v Šelmě sedláku, Števu v Janáčkově Její pastorkyni a Borise v Káti Kabanové, v Talichových premiérách Mánka ve Foersterově Evě, učitelského Zajíčka v Novákově Lucerně, Ladislava v Ostrčilově Poupěti a v nastudování dirigenta Milana Zuny v titulní roli Škroupova Dráteníka.

V operách světového repertoáru zpíval Ottavia v Mozartově Donu Giovanni, Tamina v Kouzelné flétně, Rudolfa a Cavaradossiho v Pucciniho operách, Viléma Meistra v Thomasově Mignon, Teatona v Nicolaiových Veselých ženách Windsorských.

Jeho partnerkami byly Ada Nordenová, Ota Horáková, Marie Budíková, Žofie Napravilová, Marie Podvalová, Marie Tauberová aj.

Pěveckou kariéru ukončil po operaci poškozených hlasivek a 1. srpna 1948 z Národního divadla odešel. Pracoval v Tesle v elektroakustice, kam ho jeho krajan, přítel Karel Höger přicházel potěšit. Dne 11. 3. 1966 byl jmenován zasloužilým umělcem a 13. ledna 1979 ve věku 75 let zemřel.

Ve foyeru Smetanova divadla 22. 1. 1979 se se zesnulým rozloučil Dr. Václav Holzknecht. Zazněla hudba, kterou měl rád, Janáčkův List odvanutý a závěr symfonické básně Taras Bulba. Zasl. um. Ivana Mixová za doprovodu J. Pokorného zazpívala Když mě stará matka . . . a ze zvukového záznamu zazněl Blažičkův tenor, arie Ladislava ze Dvou vdov. Ve velké síni Strašnického krematoria zapěl národní umělec Eduard Haken „Až přijde den“ z cyklu Vítězslava Nováka Pohádka srdce a A. Denygerová a Miroslav Frydlewitz přednesli závěr Dvořákovy Rusalky.

Blažíkova dcera Naděžda se také zasvětila umění. Byla sólovou tanečnicí baletu Národního divadla v Praze.

Káta Kabanová - Boris Grigorjevič
říjen-listopad 1938

Tajemství - Václav Holzknecht
1. listopadu 1938

ÚŘEDNÍ HODINY, OTVÍRACÍ A PROVOZNÍ DOBA VŠECH ÚŘADŮ, INSTITUCÍ, ORDINACÍ, OBCHODŮ, RESTAURACÍ A PROVOZOVEN V BÍLOVICÍCH NAD SVITAVOU

OBECNÍ ÚŘAD:

telefon:	starosta, zást. starosty:	45227335
	matrika, evidence obyv.:	45227427
	účetní, byty, tech. archiv:	45227072
	stavební úřad:	45227113

úřední hodiny:

pondělí	8.00 - 11.30	12.30 - 17.00
středa	8.00 - 11.30	12.30 - 17.00

POŠTA:

odpovědná vedoucí: Vlasta Blatná
telefon: 45227551

pondělí	7.30 - 10.30	15.00 - 17.00
úterý	7.30 - 11.30	12.00 - 13.30
středa	7.30 - 10.30	15.00 - 17.00
čtvrtek	7.30 - 11.30	12.00 - 13.30
pátek	7.30 - 11.30	12.00 - 13.30
sobota	8.00 - 9.00	

ČESKÁ SPOŘITELNA a. s., okresní pobočka Brno, pobočka Bílovice n/Svit.

odpovědná vedoucí: Dagmar Pečenková
telefon: 45227031

pondělí	8.00 - 12.00	13.00 - 17.00
úterý	8.00 - 13.00	
středa	8.00 - 12.00	13.00 - 17.00
čtvrtek	8.00 - 13.00	
pátek	8.00 - 13.00	

ZDRAVOTNICKÁ ZAŘÍZENÍ

MUDr. Jaroslav Fajkus, soukromý praktický lékař, Komenského 139
telefon: 45227513

pondělí		13.00 - 16.00
úterý	7.30 - 13.00	
středa	7.30 - 13.00	
čtvrtek	7.30 - 13.00	
pátek	7.30 - 13.00	

MUDr. Alena Gerychová, soukromá praktická lékařka, Komenského
telefon: 45227830

pondělí	7.00 - 12.00	
úterý	7.00 - 11.00	
středa	7.00 - 12.00	
čtvrtek		12.00 - 16.00
pátek	7.00 - 11.00	

MUDr. Eva Machková, praktický lékař pro děti a dorost, Komenského
telefon: 45227785

pondělí	7.15 - 12.30
úterý	7.15 - 12.30
středa	7.15 - 15.00
čtvrtek	7.15 - 13.30
pátek	7.15 - 12.30
sobota	zajištěna LSSP Šlapanice
neděle	zajištěna LSSP Šlapanice

MUDr. Stanislava Tomášová, soukromá dětská lékařka pro děti a dorost,
Husova 224

telefon:	Bílovice: 45227232	Babice: 45237237
	Kanice: 45227778	Ochoz: 44215676
pondělí	Bílovice 8.00 - 12.00	Ochoz 13.00 - 16.00
úterý	Babice 8.00 - 12.00	Bílovice 14.00 - 16.00
středa	Bílovice 8.00 - 13.00 (11.00 - 13.00 - poradna pro zdravé děti)	
čtvrtek	Ochoz 8.00 - 12.00	Kanice 13.30 - 16.00
pátek	Bílovice 8.00 - 12.00	
sobota	Pohotovost Šlapanice u Brna, K. Čapka 13, telefon: 912221 - nepřetržitě	
neděle a svátky	ditto jako sobota	

MUDr. Dagmar Hrbková - zubní lékařka, Komenského 256
telefon: 45227514

pondělí	7.30 - 15.00
úterý	7.30 - 15.00
středa	7.30 - 17.30
čtvrtek	7.30 - 15.00
pátek	7.30 - 13.30

MUDr. Gustav Bártek, stomatologická ordinace, S. K. Neumanna 611
telefon: 45227759

pondělí	7.00 - 16.30
úterý	7.00 - 15.00
středa	7.00 - 15.00
čtvrtek	7.00 - 15.00
pátek	7.00 - 13.00

MUDr. Petr Žarošský, ortopedická ambulance, S. K. Neumanna 611
telefon: 45227876

pondělí	15.00 - 19.00
úterý	15.00 - 18.00
středa	zavřeno
čtvrtek	15.00 - 19.00
pátek	zavřeno

MUDr. Jiří Rotrekl, privátní ženský lékař, Komenského 151
telefon: 45227785

pondělí	15.00 - 19.00
úterý	zavřeno
středa	zavřeno
čtvrtek	15.00 - 19.00
pátek	zavřeno

VETERINÁRNÍ SLUŽBA, Komenského 163

MVDr. Přemysl Vrbík
telefon a záznamník: 45223789

úterý	17.00 - 18.30
-------	---------------

LÉKÁRNA - NOVA PHARM CS s. r. o., Žižkova 600

Odpovědný vedoucí: Dr. Černý
telefon: 45227495

pondělí	8.00 - 16.00
úterý	8.00 - 16.00
středa	8.00 - 16.00
čtvrtek	8.00 - 16.00
pátek	8.00 - 16.00

KONZUM BRNO, spotřební družstvo, nákupní středisko, Žižkova 600*Odpovědný vedoucí: Jan Skoupý**telefon: 45227534*

pondělí	7.00 - 17.30
úterý	7.00 - 17.30
středa	7.00 - 17.30
čtvrtek	7.00 - 17.30
pátek	7.00 - 17.30
sobota	7.00 - 11.30

PEKAŘSTVÍ - D-APIS s. r. o., Žižkova 51*Odpovědná vedoucí: Milada Kučerová**telefon: 45227144*

pondělí	7.00 - 18.00
úterý	7.00 - 18.00
středa	7.00 - 18.00
čtvrtek	7.00 - 18.00
pátek	7.00 - 18.00
sobota	7.00 - 11.30

POTRAVINY Hanka, Havlíčkova 333*Odpovědná vedoucí: Hana Olejníčková**telefon: 45227191*

pondělí	7.00 - 19.00
úterý	7.00 - 19.00
středa	7.00 - 19.00
čtvrtek	7.00 - 19.00
pátek	7.00 - 19.00
sobota	7.00 - 13.00
neděle	8.00 - 12.00

POTRAVINY JUNG, Jiráskova 494*Odpovědný vedoucí: Erik Jung**telefon: 45227005*

pondělí	8.00 - 12.00	14.00 - 18.00
úterý	8.00 - 12.00	14.00 - 18.00
středa	8.00 - 12.00	14.00 - 18.00
čtvrtek	8.00 - 12.00	14.00 - 18.00
pátek	8.00 - 12.00	14.00 - 18.00
sobota	8.00 - 11.00	zavřeno

POTRAVINY U POLÁKŮ, Husova 8*Odpovědný vedoucí: Jana Poláková**telefon: 45227131*

pondělí	7.00 - 19.00
úterý	7.00 - 19.00
středa	7.00 - 19.00
čtvrtek	7.00 - 19.00
pátek	7.00 - 19.00
sobota	7.00 - 13.00
neděle	8.00 - 11.00

SMÍŠENÉ ZBOŽÍ, Polanka 629*Odpovědná vedoucí: Eva Štastová**telefon: 45227101*

pondělí	16.00 - 18.00
úterý	16.00 - 18.00
středa	16.00 - 18.00
čtvrtek	16.00 - 18.00
pátek	16.00 - 18.00

BUBI, drogerie, Žižkova 47*Odpovědný vedoucí: Karel Buchtel*

pondělí	7.30 - 11.00	14.30 - 18.00
úterý	7.30 - 11.00	14.30 - 18.00
středa	7.30 - 11.00	14.30 - 18.00
čtvrtek	7.30 - 11.00	14.30 - 18.00
pátek	7.30 - 11.00	14.30 - 18.00
sobota	7.30 - 11.00	zavřeno

KVĚTINY — ZELENINA, Žižkova 67*Odpovědný vedoucí: Miroslav Bandoch*

pondělí	7.30 - 18.00
úterý	7.30 - 18.00
středa	7.30 - 18.00
čtvrtek	7.30 - 18.00
pátek	7.30 - 18.00
sobota	7.00 - 11.00

LIDUNA, noviny, tabák, papírnictví, textil - Havlíčkova 34
Odpovědná vedoucí: Ludmila Skoupá
telefon: 45227749

pondělí	5.30 - 11.00	14.00 - 18.00
úterý	5.30 - 11.00	14.00 - 18.00
středa	5.30 - 11.00	14.00 - 18.00
čtvrtek	5.30 - 11.00	14.00 - 18.00
pátek	5.30 - 11.00	14.00 - 18.00
sobota	7.00 - 12.00	zavřeno
neděle	zavřeno	15.00 - 18.00

M & A TABÁK, Poděbradova 39
Odpovědný vedoucí: Michal Šenk

pondělí	5.00 - 12.30	13.00 - 17.30
úterý	5.00 - 12.30	13.00 - 17.30
středa	5.00 - 12.30	13.00 - 17.30
čtvrtek	5.00 - 12.30	13.00 - 17.30
pátek	5.00 - 12.30	13.00 - 17.30
sobota	7.00 - 11.00	zavřeno
neděle	zavřeno	14.00 - 17.30

PRODEJNA SMÍŠENÉHO ZBOŽÍ, Žižkova 66
Odpovědná vedoucí: Anna Mercineriová

pondělí	7.30 - 18.00
úterý	7.30 - 18.00
středa	7.30 - 18.00
čtvrtek	7.30 - 18.00
pátek	7.30 - 18.00
sobota	7.30 - 12.00

M & K HLOUŠEK, textil - galanterie, Komenského
Odpovědný vedoucí: Miloslav Hloušek

pondělí	8.00 - 11.00	13.30 - 16.30
úterý	8.00 - 11.30	zavřeno
středa	8.00 - 11.00	13.30 - 16.30
čtvrtek	8.00 - 11.30	zavřeno

FORS, čerpací stanice, Obřanská
Odpovědný vedoucí: Ing. Jiří Loula
telefon: 45214306

pondělí	5.00 - 22.00
úterý	5.00 - 22.00
středa	5.00 - 22.00
čtvrtek	5.00 - 22.00
pátek	5.00 - 22.00
sobota	7.00 - 21.00
neděle	7.00 - 21.00

CHRAMOSTA - okrasná školka, Jiráskova 590
Odpovědný vedoucí: Václav Chramosta
telefon: 45227209

Jarní prodej od 14. 3. do 31. 5. 1997

pondělí	8.00 - 12.00	13.00 - 18.00
úterý	8.00 - 12.00	13.00 - 18.00
středa	8.00 - 12.00	13.00 - 18.00
čtvrtek	8.00 - 12.00	13.00 - 18.00
pátek	8.00 - 12.00	13.00 - 18.00
sobota	8.00 - 12.00	

Podzimní prodej do 15. 8. do 15. 11. 1997
Léto zavřeno.

ZAHRADNICTVÍ VOLAVKA, Havlíčkova 641
Odpovědný vedoucí: Stanislav Volavka
telefon: 45227013-14

pondělí	9.00 - 15.00	17.00 - 19.00
úterý	9.00 - 15.00	17.00 - 19.00
středa	9.00 - 15.00	17.00 - 19.00
čtvrtek	9.00 - 15.00	17.00 - 19.00
pátek	9.00 - 15.00	17.00 - 19.00
sobota	9.00 - 13.00	

KADEŘNICTVÍ, Žižkova 52
Odpovědný vedoucí: Libuše Babáčková
telefon: 45228585

pondělí - v sudé týdny pánské		12.30 - 18.00
úterý		12.30 - 19.00
středa	7.30 - 13.00	
čtvrtek		12.30 - 19.00
pátek	7.30 - 13.30	
sobota - sudé týdny	7.30 - 12.00	

KADERNICTVÍ ÍLONA, Kollárova 351*Odpovědná vedoucí: Ilona Kovářová**telefon: 45227756*

pondělí	zavřeno	
úterý		14.00 - 19.00
středa	7.30 - 13.00	
čtvrtek		14.00 - 19.00
pátek	7.30 - 13.00	
sobota	na objednávky	

ČISTÍRNA — SBĚRNA, Komenského 163*Odpovědná vedoucí: Alžběta Koprlová*

pondělí	zavřeno	
úterý		13.00 - 17.00
středa		13.00 - 17.00
čtvrtek	zavřeno	
pátek	8.00 - 13.00	

EDOP, opravy prádla, Komenského 303*Edita Kolářková*

úterý	9.00 - 12.00	14.00 - 17.00
středa	9.00 - 12.00	14.00 - 17.00
čtvrtek	9.00 - 12.00	14.00 - 17.00
pátek	9.00 - 12.00	14.00 - 17.00

GARP s. r. o. — STAVEBNINY, Za nádražím*Odpovědný vedoucí: Slavomír Hloušek**telefon: 45227477*

pondělí	7.30 - 16.00	
úterý	7.30 - 16.00	
středa	7.30 - 16.00	
čtvrtek	7.30 - 16.00	
pátek	7.30 - 16.00	
sobota	8.00 - 12.00	

OPRAVNA OBUVI, Svatopluka Čecha*Odpovědný vedoucí: Petr Šenk**telefon:*

pondělí	9.00 - 12.00	13.00 - 17.00
úterý	9.00 - 12.00	13.00 - 17.00
středa	zavřeno	
čtvrtek	9.00 - 12.00	13.00 - 17.00
pátek	9.00 - 12.00	13.00 - 16.00

SKLENÁŘSTVÍ, Svatopluka Čecha 172*Jan Tomáš**telefon: 45227232*

pondělí	6.30 - 8.00	14.30 - 17.00
úterý	6.30 - 8.00	
středa	6.30 - 8.00	
čtvrtek	6.30 - 8.00	
pátek	6.30 - 12.00	

TRUHLÁŘSTVÍ M. KUTIL, Husova 148*Miloň Kutil**telefon: 45227892*

pondělí	7.00 - 13.00	14.00 - 18.00
úterý	7.00 - 13.00	14.00 - 18.00
středa	7.00 - 13.00	14.00 - 18.00
čtvrtek	pouze po dohodě	
pátek	pouze po dohodě	
sobota	pouze po dohodě	

AUTOOPRAVNA, Komenského 56*Odpovědný vedoucí: Jiří Homolka**telefon: 45227884*

pondělí	8.00 - 12.00	12.30 - 16.00
úterý	8.00 - 12.00	12.30 - 16.00
středa	8.00 - 12.00	12.30 - 16.00
čtvrtek	8.00 - 12.00	12.30 - 16.00
pátek	8.00 - 12.00	12.30 - 16.00

G + B auto – elektro – pneuservis, Poděbradova 42*Odpovědní vedoucí: Mír. Götz a Ivan Bednařík**telefon: 45227379*

pondělí	8.00 - 12.00	13.00 - 17.00
úterý	8.00 - 12.00	13.00 - 17.00
středa	8.00 - 12.00	13.00 - 17.00
čtvrtek	8.00 - 12.00	13.00 - 17.00
pátek	8.00 - 12.00	13.00 - 17.00

MOTO SERVIS, Hradisko 404*Eduard Janda**telefon: 45227216*

pondělí	7.00 - 16.00	
úterý	7.00 - 16.00	
středa	7.00 - 16.00	
čtvrtek	7.00 - 16.00	
pátek	7.00 - 16.00	

S_ABI, autodílna, Havlíčkova 428

Odpovědný vedoucí: Tomáš Králík

telefon: 45227149

pondělí	9.00 - 12.00	13.00 - 17.00
úterý	9.00 - 12.00	13.00 - 17.00
středa	9.00 - 12.00	13.00 - 17.00
čtvrtek	9.00 - 12.00	13.00 - 17.00
pátek		12.00 - 17.00

BISTRO INNOCENTI — CUKRÁRNA, PIVNICE, Žižkova 49

Odpovědná vedoucí: Emílie Kuchovská

telefon: 45227882

pondělí	cukrárna	zavírací den
	pivnice	zavírací den
úterý	cukrárna	10.00 - 18.00
	pivnice	10.00 - 22.00
středa	cukrárna	10.00 - 18.00
	pivnice	10.00 - 22.00
čtvrtek	cukrárna	10.00 - 18.00
	pivnice	10.00 - 22.00
pátek	cukrárna	10.00 - 22.00
	pivnice	10.00 - 22.00
sobota	cukrárna	10.00 - 22.00
	pivnice	10.00 - 22.00
neděle	cukrárna	10.00 - 18.00
	pivnice	10.00 - 22.00

CHALOUPKA U KOMÍNA, Kollárova 640

Odpovědný vedoucí: Zdeněk Mazanec

telefon: 45227202

pondělí	15.00 - 22.00
úterý	15.00 - 22.00
středa	15.00 - 22.00
čtvrtek	15.00 - 22.00
pátek	15.00 - 22.00
sobota	11.00 - 22.00
neděle	11.00 - 22.00

OBEČNÍ HOSPODA, Tyršova

Odpovědný vedoucí: Petr Pikart

telefon: 45227096

pondělí	10.00 - 22.00
úterý	10.00 - 22.00
středa	10.00 - 22.00
čtvrtek	10.00 - 22.00
pátek	10.00 - 23.00
sobota	10.00 - 22.00
neděle	10.00 - 22.00

RESTAURACE SOKOLOVNA, Fügnerovo nábřeží

Odpovědný vedoucí: František Jelínek

telefon: 45227601

pondělí	10.00 - 22.00
úterý	10.00 - 22.00
středa	10.00 - 22.00
čtvrtek	10.00 - 22.00
pátek	10.00 - 23.00
sobota	10.00 - 23.00
neděle	10.00 - 22.00

*****

PODĚKOVÁNÍ

Srdečně děkuji všem zákazníkům za přízeň a podporu věnovanou mému obchodnímu podnikání

Jiřina Melicharová
Smíšené zboží
Bílovice n/Svit.

*****

Též Manouškovo zvonařství, založené v roce 1908 v Husovicích, zůstalo v rodině. Rudolf Manoušek ml. po vedení závodu v České u Brna, kde byly v roce 1947 v Kovolitu odlity tři zvony pro bílovickou farnost, odešel do Prahy a na Zbraslavi založil zvonařskou dílnu. Byl členem Svazu čs. výtvarných umělců a jeho žena akad. sochařka Květa Mašková - Manoušková s ním spolupracovala, tvořila reliéfní výzdobu zvonů. Zvonař opravil na věži Svatovítské katedrály nejtěžší a největší zvon Zikmund o váze 16 500 kg a výšce 203 cm, na Hradčanech v Loretě 30 zvonků a zvonečků, zvony v Týnském chrámu a j. Závod dnes vede Petr Manoušek, syn Rudolfa Manouška ml.

Blažičkovi a Manouškovi jsou pochováni v Praze.

Miloslav Procházka

SPORT

Tělocvičná jednota SOKOL - oddíl kopané.

V letošním roce uplynulo již 34 roků od obnovení činnosti oddílu kopané v rámci TJ Sokol Bílovice nad Svitavou. Ze skromných začátků, kdy oddíl neměl vlastní hřiště a hrával všechny zápasy v Řícmanicích a později v Obrancech, bylo 6. září 1970 slavnostně otevřeno vlastní hřiště a postaveny provizorní dřevěné šatny. Pro všechny členy to byla významná chvíle, protože se začalo hrát na vlastním hřišti.

Hned další rok po otevření hřiště uskutečnily se první ročníky pohárových turnajů, které mají dnes již svoji tradici. Bylo odehráno 25 ročníků turnajů žáků, 20 ročníků dorosteneckých turnajů, 19 ročníků turnajů dospělých, na které navazuje od roku 1992 Memoriál Jiřího Piemause.

Nově vybudované hřiště bylo velkou výhodou, ale problém zůstával dále, protože nebylo sociální zařízení, voda, sprchy a při turnajích se mužstva převlékala v okolních chatkách. Teprve po dlouhém jednání, schvalování projektu, zajišťování finančních prostředků se podařilo za pomoci MNV, ONV Brno-venkov a ČSTV Brno-venkov zajistit finanční prostředky a zahájení stavby.

Bagrování základů bylo zahájeno na podzim 1982 a bylo vyčerpáno 20 000 Kč od ČSTV a 50 000 Kč od ONV. V roce 1983 byly zajištěny finanční prostředky ve výši 80 000 Kč od ČSTV a 55 000 Kč od ONV a splněny všechny práce dle harmonogramu. V roce 1984 byla stavba dokončena a bylo vyčerpáno 70 000 Kč od ONV a 50 000 Kč od ČSTV. Celá stavba byla vybudována členy a příznivci oddílu kopané, kteří odpracovali více než 10 500 brigádnických hodin a bylo získáno dílo v hodnotě vysoko přesahující 400 000 Kč. Podařilo se vybudovat důstojný stánek pro zabezpečení sportovní činnosti mládeže.

V průběhu uplynulých roků hrála mužstva dospělých, dorostu i žáků nejvýše městský přebor. Přes veškerou snahu se stále nedaří zvýšit počet registrovaných žáků a obnovit činnost dorosteneckého mužstva, které bylo v důsledku nedostatečného počtu hráčů odvoláno ze soutěže.

O sportovní růst mládeže se starají kvalifikovaní trenéři. Pravidelné treninky žáků jsou vždy v úterý a pátek od 16.30 hodin v tělocvičně sokolovny, kde se také mohou přihlásit všichni zájemci o kopanou.

Také treninky dospělých se konají dvakrát týdně a to v zimních měsících v sále sokolovny a za dobrého počasí na hřišti v Dolicích.

Výbor oddílu kopané zve všechny chlapce, kteří mají zájem o kopanou, aby se zapojili do sportovní činnosti a přispěli k rozvoji kopané v Bílovicích nad Svitavou.

Ladislav Procházka, za výbor oddílu kopané

Velikonoční dětský karneval v sále sokolovny

Sobotní odpoledne dne dvacátého druhého března 1997 bylo ve znamení radostných, šťastných a veselých dětí nejen z Bílovic nad Svitavou, ale i z Adamova, Brna, Řícmanic - no a kdo ví odkud ještě.

Sál sokolovny čekal na své hosty v plné kráse dětského pojetí. Výzdoba byla pestrá, doplněna malovanými vajíčky, jeviště zdobilo několik figurek nafouknutých zajíčků, kačenek, dlouhá, upletená žíla z vrbového proutí. Nechyběly ani rozkvetlé kočičky ve velké amfoře a zkrátka bylo kolem všechno, co k Velikonocím patří.

Karneval by zahájen jako tradičně průvodem masek za doprovodu hudby s dětskými nahrávkami.

Mezi sebou jsme uvítali děti ze základní umělecké školy Adamovy pod vedením paní učitelky Pilátové, které pozvala paní Dr. Taťána Součková - cestovní kancelář Sandra. Jako první se nám představila Sandra Součková „Jarním tancem“. Hned po tomto pěkném vystoupení nás přišli pobavit tancem „Brouci na jaře“. Všechna další vystoupení byla skloubena velice pěknými písničkami a hudbou, o kterou se vzorně postaral pan Vladimír Drlík.

Veselé okamžiky přinesla soutěž dětí prokousáváním se dvojic koláčem ke zlatému penízku. Dvojice soutěžila a ostatní děti jim s nadšením a samozřejmě tím správným dětským křikem fandily. Pro sobotní odpoledne byla připravena i dětská bohatá tombola. Byl to snad přehled všeho možného, co se dětem dá nabídnout. Věřím, že neodcházelo z karnevalu ani jedno dítě, které by bylo zklamané, že nic nevyhrálo. Vždyť i já osobně jsem vyhrála Bublifuk . . . Kdo by snad měl z dětí o tuto „Ptákovinu“ zájem, ráda mu ji daruji a ještě něco přidám. Protože to byla tombola víc než bohatá, vydávaly se ceny několikrát. V zástupu zájemců o bločky nechyběli ani dospělí.

Do programu byl zahrnut i „Kufr“, jenže v tomto prostředí bylo číslo z technických důvodů přerušeno.

Jak jsou děti šikovné a bystré, předvedly v soutěži s Pexesem. Během deseti minut se našly všechny dvojice a vyzvedly si cenu.

Za odevzdané kraslice byli všichni odměněni samolepkou s kuřátkem.

Dětem byly rozdány nafouknuté různobarevné balonky a při odchodu na rozloučenou dostaly malé, zabalené čokoládky a samolepku Sandru. O dort, rolády, beránky a koláče se mezi sebou přátelsky rozdělily. Ještě v šatně jejich tvářičky byly usměvavé, spokojené a očička jim zářila radostí ze zážitků sobotního odpoledne.

Velkou zásluhu na tomto sobotním dni má paní Marta Žizlavská, která mě zkontaktovala se dvěma obětavými a ochotnými ženami z Červeného kříže paní Jarmilou Hladkou a Evou Kuželovou. Obě se postaraly o výzdobu sálu, nakoupení drobností a přípravu celého odpoledne. Do celé akce zapojily i své manžele.

Mezi dětmi se objevil i zajíček, který jim rozdával výhry z tomboly a v pátek odpoledne projel Bílovicemi s paní Liškou z Řícmanic na jejích koni, aby malými pozvánkami upozornil na Velikonoční dětský karneval. Materiál a ušití masky zají-

ce zajistila paní Dr. Součková u paní Koláčkové. Zajímá Vás, kdo se v masce několikrát ukázal? Byl to Roman Valoušek. Paní Dr. Součková s námi také dokončovala některé aranžování, darovala mnoho čokolády, nafukovací balonky, samolepky, vajíčka, financovala masku a ušití zajíce a další drobnosti.

Pohoštění zajistila bohatou nabídkou paní Dagmar Šenkové. Konečně nebyl problém s konzumací čehokoliv. Okolo sálu bylo stolové zařízení s ubrusy, vázičkami a výzdobou.

Cvičenky Sokola Eva Holá, Ladislava Prudková, Jarmila Polášková, Květa Slaná, Jarmila Bogušovská, Jarmila Sedláčková, Libuše Šenková uklidily sál a přilehlé místnosti. V sobotu ochotně obsadily šatnu, pokladnu, ujaly se prodeje bloků pro tombolu a snažily se vyplnit každou neobsazenou mezeru.

U mikrofonu sřezil a uváděl jednotlivá čísla programu Radomír Prudek a s dětmi se od mikrofonu pobavila i paní Květa Slaná.

Ale tímto není ještě zdaleka tečka za osobami, které se na velikonočním karnevalu dětí podílely.

Za koláče, které byly tak krásné, že bylo škoda do nich kousnout, byly dobré, bylo jich víc než dost, každý jinak zdobený a k tomu zlaté buchtičky; za to všechno děkujeme panu vedoucímu bílovické pekárny a pekařům, kteří mají tak šikovné ruce.

A cožpak také nafouknutí 180-200 balonků, na které se děti tolik těší? V minulosti jsme foukali a foukali a zvali každého, kdo se objevil v sále, aby pomohl. Dá se v tomto případě mluvit o nějaké hygieně a ohledu na děti? Na tuto otázku si každý odpoví sám!

Proto se do tohoto problému vložil pan Otakar Bednařík a společně se svojí paní Věrou celé množství balonků nafoukali pomocí kompresoru u pana Götze a Bednaříka.

Sladkosti nám ochotně upekla a dodala paní Alena Bednaříková, od loňského roku také členka Sokola.

A dva pěkné beránky? To bylo dílo Libuše Šenkové - a jak všem chutnaly. Nakonec ještě kdo se postaral o zatopení v místnosti vestibulu a malý sál - byl to pan Jiří Krejčí.

Těmto všem je adresováno moje nesmírně velké uznání a díky za zapojení se do konání karnevalu, za jejich ochotu, dobrý vztah k Sokolu a snaze pomoci. V této souvislosti posílám touto cestou srdečné poděkování i paní Sekačové a její přítelkyni, která ochotně nabídla svoji pomoc v této akci, ale z důvodu virového onemocnění se zúčastnit nemohla.

Snad to nebude znít otrápaně, když se přiznám k tomu, že se konečně uskutečnila taková dětská akce, jakou jsem si vždy aspoň v podobném provedení představovala. Vlastně na písničky a básničky z let minulých nezůstal ani čas. A že byli mezi námi spokojení i hosté z Adamova, potvrzuje jejich setrvání až téměř do konce dětské zábavy.

A co dodat nakonec? Že se znovu potvrzuje heslo zakladatele Sokola Dr. Miroslava Tyrše „Jedínek nic, celek vše“!

Proto buďme k sobě shovívaví, ohleduplní, tolerantní, táhněme za jeden provaz a bude se nám v obci dařit báječně.

Milada Jandová, starostka Sokola

Úvahy o prvních historicky doložených Bílovčácích

Ve vídeňském Archivu Lichtensteinů je uložena listina, ve které Jan Bielowsky (Bělovský, Bílovický) z Vrbětína prodává v Bílovicích svobodný dvůr, mlýn a tři podsedky. Stalo se tak 15. září 1498 za 125 kop grošů.

Tento poměrně pozdní vstup do psané historie nemusí ještě znamenat, že Bílovice před tím neexistovaly. V Zemských deskách brněnských našel Karel Páral již k roku 1365 zápis, kterým Čeněk Krušina z Lichtenburka dává připisat věno na panství, kde jsou výslovně uvedena jména vsí Útěchova, Kanic, Vranova, Jehnic, Březiny, Habrůvky, Babic a Obran. Skutečnost, že Bílovice a Řícmanice tam nejsou uvedeny, svědčí o tom, že tyto lokality nepatřily k panství, ale vládli v nich pravděpodobně samostatně nebo polosamostatně vladykové, kteří sloužili blízkým šlechticům panského stavu. Jako takoví neměli svůj majetek samostatně zapsán do zemských desk ani svobodnickým listin. Sloužili bohatším a mocnějším „s koněm a samostřilem jak se na rádného vladyku sluší“.

O tom svědčí také místní tradicí doložený letopočet na dnes již zbořené mlýnské sýpce - 1465 (Mil. Procházka). Také archeologické výkopy pohřebiště na Obřanské ulici z 11. století a archeologickým povrchovým průzkumem doložena osada v podhradí Obřanského hradu (ústí potoka z Těsnohládkova údolí do Svitavy) svědčí o dálnějším osídlení našeho obvodu. Také svědek při majetkovém sporu Jan Lipeč z Bělovic, uvedený v Půhonných knihách k roku 1447 se může vztahovat k naší obci. Z uvedených skutečností lze předpokládat, že sídliště mohlo být starší a větší než listinným materiálem doložený dvorec, mlýn a tři podsední grunty.

Nicméně zastavme se u pojmu svobodný dvůr a jeho majitelé - dvořáci. Jejich postavení není právně vymezeno, ale z dobových písemností víme, že to byla vrstva vážená, nazývaná také svobodníky či nápravníky. Mnohdy byli zámožnými tůn, že ke dvorům patřily četné polnosti, bývali nadáni různými výsadami a naproti tomu měli i některé zvláštní povinnosti. Svým majetkem často převyšovali zehudlé šlechtice či vladyky. (V našem případě tomu tak asi nebylo). Král jim někdy dal právo užívat znak na pečeti a případně heslo. Král i bohatší šlechtici si z nich vybírali své dvorské služebníky.

Že náš první historický známý Bílovčák vojensky (s koněm a samostřilem) i jinak dobře sloužil a byl oporou pánům Černohorským z Boskovic, vidíme z toho, že se brzy po prodeji bílovického dvora, mlýna a tří podsedků novohradskému purkrabímu sám stává purkrabím na Novém Hradě. Nevíme přesně, kdy se jím stal, ale na další kupní smlouvě po pěti letech (z 23. března 1504) se již podepisuje v této funkci jako svědek.

Bude asi vhodné si ujasnit, jak se jeho život v nové pozici změnil: V době kdy nastupoval do funkce byl Nový Hrad čerstvě zrenovovaným pyšným panským sídlem pánů Černohorských z Boskovic, které drželi jako zástavu od samotného krále za zapůjčené peníze. V naší době restaurovaná kamenná deska nad vstupem do hradu se znaky Boskoviců, Šternberků a pánů z Landštejna s textem „DOBESS A BENESS Z BOSKOWICZ A CZERNE HORI“ byla původně zasazena právě u příležitosti ukončení přestavby dříve sešlého hradu, v roce 1493.

Měl na starosti nejen život na hradě a jeho běžné provozní záležitosti, ale velel i zbrojnošům hradní posádky, v době nebezpečí řídil obranu hradu. Se zbrojnoši do-

provázel často pána na zemské směny a tím se dostal také k politickým informacím té doby. Ale jeho pravomoce sahaly daleko za hradby hradu: byli mu podřízeni myslivci, kteří obstarávali služby v rozsáhlých lesních revírech Nového Hradu. Tam neměl nikdo jiný právo lovu, ani okolní zemané, ani kněží. (Okolní zemané se do mohli r. 1486 omezeného loveckého práva a sice na zajíce, srnce, ale až po ukončení panského lovu a honu. - Odtud také název „vysoká zvěř“ = určena jen vysoce urozeným pánům).

Purkrabí také pro pána kupoval a prodával obilí i dobytek a vybíral daně a poddanské dávky. V jeho rukou byla i omezená soudní a trestní pravomoc vůči hradní posádce i služebnictvu (pokud šlo o hrdelní zločiny). Tresty byly přísné, aby poslušnost byla bezmezná, aby si podřízení uvědomovali, že je nutno purkrabího respektovat stejně jako pána. Tak např. jeden z předchůdců Jana Bělovského ve funkci purkrabího dal zavřít pacholka do věže bez jídla na tři dny jen o chlebě a vodě.

V nepřítomnosti feudálního pána podléhalo purkrabímu i celé Novohradské panství se všemi příslušnými vesnicemi i nově zřízené Novohradské hamry (železárný).

Také drobní vladykové - zemani, jejichž statky sousedily s Novohradským panstvím, je mohli prodávat jen se souhlasem pána na Novém Hradě. (V jeho nepřítomnosti museli jednat s purkrabím). Významnost postavení se projevovala i v oslovovní purkrabích „slovutnie panošie“.

Novohradské hamry byly osvobozeny ode všech platů, které se dříve z těchto hamrů platily. Pán Nového Hradu mohl svobodně na svém panství všude dobývat rudu a mýtit les. R. 1506 si majitel hradu vymohl na králi Vladislavu Jagellonském právo zakládat nové rybníky a mlýny „protože Nový hrad, který v horách leží, málo důchodů dává“. Král dokonce slíbil, že veškerý náklad na jejich zakládání a budování si může připočíst k zástavní hodnotě hradu a panství a při splacení dluhů a zástavy mu bude uhrazeno. To byl také jistě úkol, na kterém se purkrabí se zkušenostmi z bílovického mlýna nemalou měrou podílel.

Funkce purkrabího Nového Hradu, s tak rozsáhlým panstvím a pravomocemi, přinášela jistě mnohem vyšší důchod, než vlastnictví mlýna, dvora a tří poddaných v Bílovicích. A tak se nedivíme, že také nový vlastník Jan z Radíče (rovněž novohradský purkrabí) již v roce 1503 chce majetek prodat vladykovi Mikuláši Chotkovskému z Chotkova. Ale už tenkrát se pokoušeli nabyvatelé nezaplatit celou kupní cenu. Ale se zlou se potázal - Jan z Radíče jej pohnal k soudu, když nemohl smlouvenou cenu zaplatit. Kup byl zrušen a malá bílovická enkláva v Novohradském panství byla prodána přímo panu Benešovi z Boskovic. Tak se bílovičtí osadníci stávají jeho přímými poddanými a majetek je zařazen k Novohradskému panství.

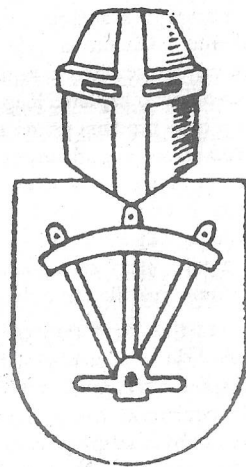
O životě poddaných je písemně svědectví až na jedné listině z roku 1542. V ní jsou uvedena přímo i jména poddaných: Jiří Bečička, Vondra Vydrův, mlynář Dudek, Jan Petrá, Jíra Ščavů, Bartoš Vašků a rychrář Kliment. Z uvedené funkce rychtáře, který zastupoval vrchnost v dědině, vyplývá, že jde již bezpečně o ves, byl malou a nikoliv jen o dvorec.

Jestliže představy o životě majitelů bílovického dvorce budujeme pracně analogiemi, je to v případě jeho poddaných podsedků (= držitelů malých zemědělských hospodářství) ještě obtížnější. O velikosti hospodářství si můžeme udělat představu jen nepřímou. Měly rozlohu asi 4 měřice (1/8 lánu). Je třeba mít na paměti, že měřice nebyla tehdy plošná míra, ale údaj o tom, že hospodář vyséval ročně 4 měřice obilí. Měřice byla tedy objemová míra, zpravidla zhotovená vydlabáním a úpravou

dutého kmene stromu, jejíž objem byl asi 70 litrů. Výnosy v té době byly nízké - jen asi třikrát až čtyřikrát větší než výsevek. Z toho musel odevzdat určitý díl feudálovi a určitý díl ponechat na osev, zbytek semlít na mouku, aby bylo z čeho vařit kaše a péci chléb (brambory ještě nebyly). Můžeme tedy počítat v našich podhorských podmínkách na polích s výnosy - optimisticky odhadnuto - třiapůlkrát vyššími než byl výsevek. Čistý výnos byl tedy asi 500 litrů, t. j. asi 370 kg obilí (žito, oves, málo pšenice), které muselo stačit na obživu a krmení, protože musel chovat i dobytek pro mléko a orbu, i když větší část polí byly kopanice. Pravděpodobně měl i koně pro dopravu a službu majiteli dvora a mlýna. Značnou část obživy poddáných tvořily s určitostí i ryby a to, co jim poskytoval les - med divokých včel, drobná zvěř, lesní plody. Již také tehdy vysévali hrách, který se rovněž hodil pro přípravu pokrmů a další část potravy představovala drůbež a vejce.

Můžeme si položit také otázku, zda je možné, aby se oba purkrabí, kteří se střídali v držení bílovického dvorce a mlýna, znali z dřívějších. Ano, je to pravděpodobné, rodové tvrze jejich předků se nacházely v okrese Benešov, kde získával Jiří z Poděbrad zchudlé šlechtice do vojenských služeb ještě v době, kdy jeho sídlem byly nedaleké Poděbrady. Když se stal králem, musel o Nový Hrad, který byl tehdy královským zbožím, bojovat jako o celou Moravu. Jistě své věrné a osvědčené služebníky a jejich syny takovými funkcemi pověřoval nejen on sám, ale i Černohorští z Boskovic, kteří měli hrad později v držení jako zástavu.

Dnes je dokladem naší totožnosti a identity občanský průkaz s fotografií. Tehdy takovým dokladem identity a totožnosti (samozřejmě bez podobanky) byl erb a z něj odvozená pečeť - otisk znaku do vosku - kterou přivěšovali svobodní lidé, šlechtici, k důležitým listinám. Tak se nám také dochoval doklad identity Jana Bílovského (Bělovského, Bielowského) z Vrbětína v podobě jeho pečeti z roku 1502, jak ji objevil Dr. Ladislav Bartoš a v popisu a vyobrazení znaku v Pilnáčkově díle Staromoravští rodové. Vyobrazení obou vzácných dokladů o prvním historicky známém majiteli a obyvateli připojuji.

Použitá literatura:

- Bartoš L. - Jaroš L.: Bílovicko, SPHV Praha 1993
 Bartoš J.: Nový hrad (Nové Hrady) u Olomučan, Herold Praha 1995-96
 Bělovští z Vrbětína, Herold Praha 1995-96
 Páral K.: Přednášky o dějinách obcí.
 Články ve Vlastivědných zprávách z Adamova a okolí
 Pilnáček J.: Paměti města Blanska a okolních hradů, Blansko 1927
 Paměti městyse Černé Hory
 Staromoravští rodové
 Procházka M.: Výletní Bílovice nad Svitavou 1988

PŘÍRODA

Z lesů, vod a strání . . .

V okolí Bílovic nad Svitavou se rozkládají lesy spolutvořící překrásnou přírodu opěvovanou Mistry Janáčkem, Těsnohlídkem, Neumannem a dalšími. Vlastníkem a hospodářem v těchto lesích je Školní lesní podnik „Masarykův les“ Křtiny. Tento podnik je účelovým zařízením Mendelovy zemědělské a lesnické univerzity v Brně, slouží její Fakultě lesnické a dřevařské k zajišťování pedagogických, výzkumných a ověřovacích úkolů.

Školní lesní podnik Křtiny byl založen v roce 1923, jeho lesy tvoří souvislý komplex o rozloze přibližně 10 400 ha, který v jižní části navazuje na okraj města Brna, na severu sahá až po město Blansko, střední část podniku je součástí Chráněné krajinné oblasti Moravský kras. Lesní porosty se vyznačují značnou pestrostí přírodních podmínek, tradicí v užití jemnějších způsobů hospodaření s využitím přirozené obnovy, koncepčně řešenou cestní sítí. Studijně zajímavých je 17 přírodních rezervací na ploše 820 ha, dále pak mnohé výzkumné plochy, semenné sady, arboreta Křtiny a Řícmanice atd.

Velmi bohaté zkušenosti má školní podnik v rozvoji estetické a výchovné funkce lesů. Přirozená krása lesních porostů je doplňována zakládáním lesních palouků, udržováním vyhlídek na návrších, vysazováním cizokrajních dřevin (evidováno 5000 jedinců od 60 druhů). Skutečně světovým unikátem je Lesnický slavín. Jedná se o soubor památníků, lesních studánek a pamětních desek věnovaných význačným lesníkům, učitelům a umělcům tvořícím o přírodě, ale i zvěři a stromům, lesům samotným. Lesnický slavín byl založen v roce 1929, postupně budován a doplňován, nyní čítá na 70 objektů. Školní lesní podnik vědomí si tohoto bohatství ve svých lesích, začal s nutnými opravami a rekonstrukcemi jednotlivých prvků. V roce 1996 byla provedena celková rekonstrukce studánky Proba lesa na polesí Bílovice nad Svitavou, památníku Hradská lesní silnice na polesí Olomučany a v neposlední řadě pak nákladem 300 000 Kč úprava palouku U buku s opravenou Doležalovou studánkou a nově vybudovanou studánkou Tomečkovou v k. ú. Bílovice nad Svitavou. Cílem je, aby všechny objekty Lesnického slavína byly opraveny během příštích dvou let, aby nadále sloužily posluchačům a učitelům FLD MZLU, exkurzím a všem návštěvníkům lesa.

Pro pracovníky Školního lesního podniku Křtiny je velkou ctí každoročně se podílet s občany Bílovic nad Svitavou na darování vánočního stromu pro město Brno. Jde o krásnou tradici vzniklou podle dánského vzoru z podnětu spisovatele

Rudolfa Těsnohlídka na základě nalezení novorozence Lidušky před Štědrým dnem v roce 1919. Součástí Lesnického slavína je i Liduščin památník nedaleko Myslivny lišky Bystroušky, který událost připomíná. Letošní slavnostní předání vánočního stromu - dne 27. listopadu - paní starostce městské části Brno-střed před myslivnou bylo částečně poznamenáno zničením Liduščina pomníku. Na konci října neznámý vandal odsekl bronzovou desku z památníku, patrně ji odevzdal do sběru a zcela zdevastovaný památník ponechal svému osudu. V jarních měsících roku 1997 bude péčí ŠLP Křtiny osazena nová mramorová deska. Liduščin památník bude dále sloužit široké veřejnosti.

Jako pozvánka k návštěvě lesů Školního lesního podniku „Masarykův les“ Křtiny za poznáním Lesnického slavína mohou posloužit tři následující návrhy vycházkových tras v zájmovém katastru Břlovic nad Svitavou-Červená cesta (památník J. Ressler, hájovna Resslerova, studánka S. Lolka, Těsnohlídkovo údolí s pomníkem R. Těsnohlídka, zříceninou hrádku a památníkem S. K. Neumanna, památník J. Konšela, Liduščin památník, studánka L. Janáčka a Myslivny lišky Bystroušky), arboretum Řícmanice (vlastní arboretum, památník Stromy, studánka Prosa lesa), Vojanka (palouk U buku se studánkami Doležalovou a Tomečkovou, Dykova Studánka, palouk U luže s pomníkem Havelky a Ziglera, studánka D. J. Kašpara).

Ing. Pavel Mauer, ŠLP „ML“ Křtiny

Všem čtenářům Břlovického zpravodaje a všem občanům Břlovic posílá svou básničku paní Herta Tadič z České besedy z Rijeky:

H O D Y

Mladí staří
veselí se
a já se dívám
usmívám a vzpomínám.

Ty barvy co se vlní
jako žito v lánech
červená, bílá, černá
čepička, šátek, čelenka.

Dívám se na fotografie
slyším
dávne vzpomínky
mojí maminky.

A já byla
vždy jen host
a nikdy neoblékla
ten krásný moravský kroj.

BANKOVNICTVÍ

Banky okem štourala

O banky - alespoň o tu svou - se zajímá téměř každý člověk, ať již z branže počítačové či nikoliv. Rád bych u bank viděl to, co je u počítačů už roky - služby u nás na podobné úrovni jako v zahraničí.

Mám zcela zásadní výhrady vůči službám, které mi nabízí české banky. Měl jsem možnost používat snad patnáct účtů u pěti bank ve třech zemích a díky profesionální deformaci mne vždy zajímaly nejen „standardní“ služby, ale zvláště využití počítačů a komunikací. Co lze vyřídit přes ATM (bankomat), přes telefon, jak pomáhá úředníkům bankovní informační systém (IS)? A hlavně - co platím já?

Přečetli jste si podmínky spojené s užíváním vašich platebních karet? Zkoušeli jste reklamovat transakci přes ATM? Nevadí Vám, že je stále udržována nekompatibilita ATM České spořitelny a ostatních? Proč při využití „nových technologií“ nemůžete u všech ATM vlastní banky zkontrolovat aktuální stav účtu? S výdaji za nákup technologií to asi nebude tak problematické - která z velkých bank vykázala ztráty?

Zvážil jsem některá zajímavá srovnání. Nejde o komplexní srovnání služeb bank daných zemí, ilustrace je to nicméně velice zajímavá. Po příjezdu do Kanady jdu do banky Nová Scotia. Zařadím se do fronty asi 5ti lidí, po dvou minutách přicházím na řadu, během pěti minut si založím běžný i výše úročený účet, ihned dostanu kartu, zvolím si PIN. Samozřejmě, že kartu lze používat k oběma účtům, mezi nimi převádět peníze v ATM atd. PIN můžu v jakékoliv pobočce kdykoliv změnit, šeky dostanu poštou za 4 dny. Za to všechno neplatím ani cent! Asi 20% ATM používám bez poplatku, jinde je to dolar nebo půl. V ATM peníze i šeky ukládám, peníze vybírám i převádím mezi účty, zjišťuji stav účtu. „Problémy“ musím vyřídit na pobočce, ale jde to rychle a hlavně - k mé spokojenosti!

Při návratu do ČR běžím do pobočky Komerční banky. Fronta 1 člověk, po 1 až 2 minutách jsem na řadě, ale musím pro občanský průkaz, protože „pas nestačí“. Osonduji situaci ve Spořitelně, kde mám starý spořicí účet a měl jsem i kartu. Vystojím frontu asi 5ti lidí za 10 minut, zjistím stav účtu a vyřídím žádost o novou kartu - během dalších 10 minut. Vzhledem k chování bohorovných úředníků s postupem „zpomalený film“ si v duchu říkám „jen dokud se nepropojí ATM“.

Nadávám, vracím se do KB, během čtvrt hodiny mám založeny účty. PIN dojde poštou za 4 týdny, pro kartu musím do jiné pobočky než mám účet. Hlupák jsem si nechal rodný list (!), takže jsem poslán zpět. Za výběr v bankomatu KB platím - méně, v jiných více, spořitelni použít nelze. Za šeky také platím, stejně tak za vydání karty. Nesmím zapomenout - za „vedení účtu“ taktéž. Výhodou KB je ovšem rychlá obsluha - na pobočce. Stav na účtu „aktuální“ s rozpětím 2-4 dnů, vybírat v jiné pobočce lze jen šekem (u „nezaručeného“ to trvá i půl hodiny). „Zaručené“ šeky vám dají s maximální hodnotou 6500 Kč/šek a musí být vydány „z Prahy“. Přístup k více účtům přes jednu kartu - nesmysl. Karta do zahraničí - dalších 1000 Kč/rok.

Na rok do Anglie - tak vcházím do banky Barclays. Začal semestr na univerzitě, což je vidět na frontě na zakládání účtů a nestandardní operace. Po 3-4 minutách čekání se dozvídám, že budu potřebovat doklad o pracovišti, takže odcházím, přemýšlím o „zlatě Kanadě“! Pět minut před „zavíračkou“ dojdou, založím účty za 10 minut, stejnou dobu trávím kontrolou vložených údajů (mizerný IS) a hlavně vysvětlováním, že příjmení ženy není stejné, ale končí „-ova“. Papírování stejné jako v ČR, jednání ale výrazně lepší, navíc si jako nestandardní můžu sednout. Karta mi přijde poštou za 4 dny, PIN za 5 dnů. Nestála samozřejmě nic a lze ji používat jako kartu VISA (v ČR tak za 1000 Kč). V bankomatu můžu PIN měnit a zjišťovat aktuální stav účtu. Nemám ale přístupné všechny účty, i když některé banky v zemi to již umožňují. Bezplatně používám více než polovinu bankomatu, ostatní používat

můžu - za poplatek - v Anglii se taky hraje na dva tábory, ale na úrovni. Vkládat lze non-stop jen na některých místech. Za vedení účtu a posílání výpisů se v civilizované zemi také nic neplatí.

Při podrobnějším srovnání ČR versus svět bych se mohl dále rozčilovat nad otřesnými podmínkami smluv při vydávání karet, placením „za všechno možné i nemožné“, praktikami Spořitelny se zveřejňováním jmen a rodných čísel klientů ztratitějších vkladní knížku, všeobecně nízkou funkčností ATM a spoustu dalších věcí.

Nelze v českých bankách budovat IS na úrovni, zapojovat sítě, firewally, moduly odolné vůči narušení? Neze využít zkušeností ze zemí, které obdobně dětské nemoci prodělaly před desítkami let? Nevěřím, že je to chyba technického personálu bank! Vina je v systému - tedy ve vrcholném managementu, který nedokázal provést systematické změny a zařídit smysluplné využití technologií. Hlavním důvodem je fakt, že všechny velké banky jsou buď v držení státu (FNM) nebo v držení „samy sebou“! - prostřednictvím fondu. A to je vina vlády, která skutečné řešení stále odkládá.

Václav Matyáš

Ke Dni matek přejeme vše dobré

MATEŘIDOUŠKA
Jaroslav Seifert

*Je tak nízká, lidé chodí po ní,
čím ji více šlapou, tím víc voní,
cvrčkům, kteří lidem nevěří,
hlídá někdy prahy u dveří.*

*Také jsem trhal v dávném čase,
do kytiček špatně vázala se,
teď jsem rád, když kvítek voňavý
zavoní mi někdy u hlavy.*

*Je už podzim, už je teskné září,
jako bych si četl v slabikáři,
vraceje se dlouhou řádkou let -
ještě umím něco nazpaměť*

*A B C D přeríkávám nyní,
teď už vím, čím vonělo to v skříní,
když maminka vzala ve svátek
šátek plný bílých poupátek.*

Prodejna **LIDUNA**, Havlíčkova 34 **n a b í z í :**
noviny, časopisy
sazka, sportka, šťastných 10 - systém ON-LINE
tabák
tiskopisy, školní potřeby
dárkové zboží
hračky
drogerie
vlna, textil, punčochové zboží, prádlo
kazety, filmy, baterie, knihy

Prodejna **LIDUNA**, Havlíčkova 34 **P Ů J Č U J E**

univerzální čisticí stroj **H I M M E R**

Vyzkoušené velmi oblíbené čisticí stroje 15 druhů

- ničí roztoče
- ničí alergeny
- vrací kobercům krásu a jemnost
- váží jen 9 kg
- snadná obsluha
- špína mizí před očima

Univerzální čisticí stroje

- vysávají prah
- čistí koberce
- poradí si s tvrdými podlahami
- vyčistí čalounění

Cena přípravku na čištění 40 Kč

Půjčení čisticího stroje HIMMER na 24 hodin 250 Kč

VARIANT spol. s r. o., Táborská 93, 615 00 Brno

Teplné systémy - nové generace
kteří mají 93% účinnost a využívají levné a dostupné palivo.

Naše nabídka: - kachlové a krbové vložky až 93% účinnost
krby a kachlová kamna, spec. teplné systémy
krbová kamna
sporáky
další systémy zamezující tepelným ztrátám ve stavebnictví
jako polykarbonátové desky, tvrzené polyuretany apod.

Telefon: 45 21 68 10

Fax: 41 22 71 81